

АД РЭДАКТАРА

Трэці том слоўніка змяшчае 3930 слоўнікавых артыкулаў. Распрацаваны яны лексікаграфічна таксама, як і ў двух папярэдніх тамах слоўніка. Але пры падрыхтоўцы гэтага тома былі выкарыстаны дадаткова да матэрыялаў асноўнай картатэкі слоўніка звесткі і прыклады ўжывання слоў, атрыманыя ў час экспедыцыйных выездаў групы складальнікаў на Тураўшчыну ў 1982 і 1983 гг. Летам 1982 г. група ў складзе А. А. Крывіцкага, П. А. Міхайлава, Т. М. Трухан, І. Я. Яшкіна працавала ў в. Старажоўцы. Наведаліся таксама ў вв. Знаменка, Кароцічы, Крэмна, Цераблічы і ў Тураў, дзе пазнаёміліся з гаворкай іх жыхароў і запісалі звесткі па фанетыцы, марфалогіі і лексіцы паводле пытанняў апытальніка Дыялектнага мікраатласа Тураўшчыны. Летам жа 1983 г. група ў складзе А. А. Крывіцкага, Т. М. Трухан, Г. А. Цыхуна, І. Я. Яшкіна працавала ў Тураве, Запясоччы і Дварцы. Па апытальніку Дыялектнага мікраатласа Тураўшчыны сабраны былі таксама звесткі аб гаворцы в. Рыдча і г. Давыд-Гарадок. У працы экспедыцыйнай групы ў 1982 г. прымаў удзел настаўнік Малешаўскай сярэдняй школы мясцовы жыхар в. М. Малешава Мікалай Паўлавіч Клімовіч. Яго тлумачэнні і прыклады на ўжыванне слоў садзейнічалі паляпшэнню распрацовак рада слоўнікавых артыкулаў у томе. У 1983 г. у складзе групы працаваў М. А. Саскевіч, які з'яўляецца нашым пастаянным кансультантам па лексіцы Тураўшчыны (в. Пагост). Ён зрабіў шмат каштоўных заўваг і дадаткаў у некаторыя слоўнікавыя артыкулы гэтага тома. Акрамя таго, у в. Пагост ён запісаў дошыць дэталёвае апавяданне пра традыцыйны мясцовы вясельны абрад, а таксама і тэксты песень, выкананнем якіх ён суправаджаўся. У раздзеле «Тэксты» змешчаны пачатак гэтага апавядання.

У гэтым жа раздзеле змешчана таксама новая нізка

апавяданняў жыхаркі в. Старажоўцы Праскоўі Мікітаўны Жукоўскай пад агульнай назвай «Цётка Парулюшка расказвае». Праскоўя Мікітаўна — вельмі добрая; прыветлівая і гаваркая жанчына. Яна з цікавасцю і разуменнем адносілася да нашых пытанняў па словах і мясцовых звычаях і з ахвотай расказвала (і нават пераказвала па нашай просьбе) шмат чаго са свайго вясковага жыцця. Яе жывую гаворку мы слухалі заўсёды з задавальненнем і з яе дазволу многія апавяданні запісалі на магнітафонную стужку. Апавяданні Праскоўі Мікітаўны вызначаюцца цікавым зместам, дынамізмам і сюжэтнай закончанасцю. Па сваёй форме і будове гэта ў большасці досыць яркія ўзоры вуснай навелы як асаблівага жанру вуснай народнай моўнай творчасці.

Слоўнікавыя артыкулы на літару *Л* распрацаваў І. Я. Яшкін, на літары *М* і *О*—А. А. Крывіцкі, на літару *Н*—Г. А. Цыхун, тэксты падрыхтаваў П. А. Міхайлаў, а таксама часткова І. Я. Яшкін і А. А. Крывіцкі. Значны ўдзел у падрыхтоўцы тома да выдання прыняла Т. М. Трухан.